

Länsstyrelsen
Skåne

Samhälls- och hälsokommunikatörer i Skåne

Sammanställning av teman

Samhälls- och hälsokommunikatörerna i Skåne

Samhälls- och hälsokommunikatörerna (SHK) i Skåne förmedlar information om hälsa och samhälle till nyanlända tidigt i etableringsprocessen. Verksamheten SHK utgår ifrån förordningen om samhällsorientering med ett tillägg på 20 timmars hälsoinformation. All kommunikation sker på deltagarnas modersmål och är dialog- och diskussionsbaserad.

SHKs modell innefattar 32 teman uppdelade på fyra block. Till varje tema använder kommunikatörerna sig av presentationer, korta filmer som behandlar det aktuella temat och bilder som visar situationer som kopplas till temat genom gruppdiskussioner. Alla information kvalitetssäkras genom samarbete med forskning och sakkunniga inom aktuella områden.

Efter varje informationsblock görs en utvärdering i anonym enkätform. Resultat från enkäten tillsammans med kommunikatörernas erfarenheter ligger till grund för kontinuerlig utveckling och anpassning av metoder och innehåll.

Kontakt:

Enhetschef Samhälls- och hälsokommunikatörer i Skåne:

Ziad Jomaa, Länsstyrelsen Skåne

Tfn. 0768472596 **mail:** ziad.jomaa@lansstyrelsen.se

Utvecklingsansvarig Partnerskap Skåne:

Katarina Carlzén, Länsstyrelsen Skåne

Tfn: 0733921528 **mail:** katarina.carlzen@lansstyrelsen.se

Block 1

1. Att komma till Sverige I

- Fakta om Sveriges och Skånes historia, befolkning och geografi.
- Infrastruktur, nationellt och lokalt.
- Näringsliv, naturtillgångar, klimat och miljö.
- Religion i Sverige idag, högtider och hur de firas.
- Kultur och fritid i Sverige.
- Diskussion kring sociala koder och normer.

2. Att komma till Sverige II

- Mötet med det nya landet – hur påverkas jag och hur hanterar jag situationen?
- Migrationsprocessen
- Diskussion kring språket och arbetets betydelse.
- Etableringsprocessen, dess syfte och innehåll samt vilka samhällsaktörer som ansvarar för vad.
- Etableringsersättningens utformning.

3. Migration och hälsa

- Vad är hälsa?
- Migrationsprocessens påverkan på individens hälsa.
- Påverkan på relationer, psykisk och socialt välbefinnande.
- Hur kan jag hantera de situationer som uppstår?

4. Stress

- Vad är stress?
- Positiv och negativ stress.
- Vad händer i kroppen när vi upplever stress?
- Stresshantering

5. Att försörja sig och utvecklas i Sverige

- Diskussion kring arbetets betydelse för individen
- Arbetsmarknad och arbetsrätt
- Anställningsformer
- Att söka jobb
- Starta och driva eget företag
- Konsekvenser av svartarbete
- Skatt och deklaration
- A-kassa

6. Sjuk- och hälsovårdssystemet

- Var ska jag vända mig, och när?
- Vårdval och vårdgaranti
- Hur går besöket till?
- Medicin och apotek
- Patientens rättigheter och skyldigheter

7. Svenska socialförsäkringssystemet

- Försäkringskassan och socialförsäkringsbalken
- Ekonomiskt stöd till barnfamiljer.
- Studiestöd
- Ekonomiskt stöd vid sjukdom eller funktionsnedsättning.
- Pensionssystemet
- Introduktionsersättning och etableringsersättning
- A-kassa
- Ekonomiskt bistånd

8. Det dagliga livet

- Praktisk information kring hushållsekonomi
- Konsumenträtt
- Lokalkännedom - kopplat till den aktuella kommunen.
- Allemansrättens innebörd
- Brandskydd, trafiksäkerhet och andra säkerhetsåtgärder i vardagen.

Block 2

9. Hur styrs Sverige?

- Demokrati: historia och grundprinciper
- Sveriges grundlagar
- Makt- och ansvarsfördelning.
- Valsystemet, partipolitiken och mediernas roll.
- Invånarens rättigheter och skyldigheter
- Diskussion kring demokrati i vardagen och de egna möjligheterna till påverkan

10. Rättsstat

- Principer som styr det offentliga maktutövandet.
- Rättsväsendet
- Var kan jag vända mig och vilken hjälp finns att få?
- Individens rättigheter och skyldigheter gentemot myndigheter och offentlig förvaltning.

11. Alkohol

- Fakta kring alkohol, lagstiftning och konsumtion i Sverige.
- Alkoholens effekter på hälsan; psykiskt, fysiskt och socialt
- Riskbruk, missbruk och beroende
- Hjälp, stöd och råd vid alkoholproblem

12. Barns rättigheter

- Barnkonventionen och hur den används i Sverige
- Barnets skydd i svensk lagstiftning
- Barnombudsmannens funktion och arbete
- Förbudet mot barnaga, misshandel och kvinnlig könsstympning
- BRIS verksamhet
- Diskussion kring att vara förälder i Sverige

13. Skola och utbildning fokus barn

- Skolsystemet från förskola till studenten
- Den svenska skolans värdegrund och syfte
- Föräldrars rättigheter och skyldigheter gentemot skolan
- Barnets rättigheter och skyldigheter i skolan
- Skolgång för nyanlända barn
- Diskussion kring barnuppfostran och föräldraskapet

14. Kvinnlig hälsa

- De yttre och inre könsorganens anatomi
- Slidkrans och oskuldsnorm
- Menscykeln
- Befruktning och graviditet
- Preventivmedel och rätten till abort
- Infektioner i underlivet, hur man kan undvika dem samt vilken hjälp som finns
- Klimakteriet och kvinnors åldrande
- Screening för att upptäcka cancer: cellprov och mammografi
- Diskussion kring samliv

15. Fritid, kultur och föreningsliv

- Diskussion kring fritidens innehåll och betydelse
- Föreningslivet roll i Sverige och för nyanlända
- Fritidsaktiviteter för barn och unga
- Vad erbjuder studieförbunden och biblioteken?
- Vad betyder kultur för dig? - diskussion

16. Kost och motion

- Varför är det viktigt vad vi äter?
- Vad innehåller maten?
- Betydelsen av fysisk aktivitet för hälsan
- Tips och råd kring mat och motion

Block 3

17. Att bilda familj och leva med barn i Sverige

- Lagstiftning som rör familjelivet
- Äktenskap, samboskap, separation och skilsmässa
- Socialtjänsten – hjälp och stöd till familjen
- Diskussion kring rättigheter och skyldigheter inom familjen
- Mödravården, förlossningsvården och barnvårdscentralen
- Föräldraförsäkringssystemet

18. Att åldras i Sverige

- Diskussion kring åldrande
- Äldreomsorg: hemtjänst, äldreboende och andra former av stödinsatser
- Avgifter för omsorg
- Pensionssystemet

19. Begravning och arvsregler

- Vad händer praktiskt när någon avlider?
- Regler för och möjliga sätt att organisera en begravning
- Arvsregler

20. Manlig hälsa

- Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
- Hormonernas funktion
- Yttre och inre könsorganens anatomi
- Spermieproduktion
- Besvär som drabbar män så som erektions- och prostataproblem
- Diskussion kring sexualitet och samliv

21. Narkotika

- Vad är narkotika?
- Vad säger lagen om narkotika?
- Ungdomar och narkotika, hur ska man agera som förälder och vilket stöd finns?

22. Tandhälsa

- Tandvårdssystemet och patientens rättigheter
- Tandköttsinflammation och tandlossning
- Plack, karies och hål i tänderna
- Tand- och munhygien
- Barns tänder, napp- och tumsugning
- Matens betydelse för tand- och munhälsan

23. Tobak

- Varför är det viktigt att tala om tobak?
- Allmän fakta om tobak
- Tobaksanvändningens konsekvenser för hälsan
- Passiv rökning och rökförbud i offentliga rum
- Rökning i relation till graviditet, små barn och ungdomar
- Skäl att sluta och hjälp som finns att få

Block 4

24. Bostad och boende

- Olika former för boende
- Olika sätt att skaffa sig en bostad
- Trivselregler i flerfamiljshus
- Hemförsäkring och brandsäkerhet
- Bostadssituationen i landet

25. Jämställdhet och individens rättigheter

- Det svenska samhällets värdegrund
- Vad är jämställdhet? De jämställdhetspolitiska målen
- Diskriminering och Diskrimineringsombudsmannen
- Religionsfrihet i teori och praktik
- Skydd och förverkligande av HBTQ-personers rättigheter
- Skydd och förverkligande av personer med funktionsnedsättnings rättigheter
- Djurskydd
- Organisationer och myndigheter att vända sig till

26. Hjälp och stöd

- Problem och svårigheter i nära relationer
- Familjerådgivning
- BRIS
- Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck
- Råd och stöd för den som är utsatt, mans- och kvinnojourer
- Straff för våld, fridskränkning och sexualbrott – Brottsbalken
- Jourtelefon för hjälp på flera språk

27. Svenska utbildningssystemet fokus vuxna

- Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning
- SFI, Komvux, folkhögskola, högskola, universitet och yrkesutbildning
- Kompletterande lärarutbildning
- Studiemedel

28. Egenvård

- Virus och bakterier
- Vanliga sjukdomar, hur man kan förebygga och behandla dem
- Sjukvårdsupplysning, vårdcentralen och akutsjukvården

29. HIV/STI

- Sexuellt överförbara sjukdomar – smittvägar, skydd, testning och behandling
- HIV i fokus – att leva med HIV, HIV i Sverige och världen
- Skydd mot HIV/STI – kondom
- Smittspårning och smittskyddslagen
- Vad innehåller hälsoundersökningen som erbjuds

30. Natur och miljö

- Klimatförändringar och miljöförstöring
- Sveriges miljömål
- Vad kan man själv göra för miljön?
- Naturresurser
- Allemansrätten och friluftsliv

31. Allergi

- Vad innebär allergi och överkänslighet?
- Vad händer vid en allergisk reaktion?
- Olika typer av allergi
- Astma och småbarnsastma – kännetecknen, behandling samt hur man förebygger besvär

32. Körkort och trafikregler

- Körkortstillstånd, körskola och förarprov
- Skyldigheter vid olycka och alkohol/droger i trafiken
- Barn i bil och trafik
- Regler för cyklister
- Köp och försäkring av bil